

Kedves Konfirmáló Ifjak! Jól tudjátok, hisz a kátéból megtanulhattátok, hogy a konfirmáció az unitárius hitben való megerősödés kinyilvánítása. Ma ebben a hitben való megerősödésnek kinyilvánításának lehetünk mindannyian boldog tanúi. Mint konfirmációra felkészítő lelkészetek – akárcsak Pál apostol – nem akartam uralkodni a ti hiteteken, hanem munkatársa akartam lenni abban való megerősödésnek örömének, drága szüleitekkel, hozzátartozóitokkal együtt. Tettük ezt azért, hogy – életetek és tetteitek láttán –, rólatok is elmondhassa Isten és elmondhassák az emberek: „szilárdan álltok a hitben”, ledönthetetlen szoborként az Istenbe vetett bizalom örök talapzatán. Isten, a mi édes Atyánk áldjon és vezéreljen, hogy erről tehesetek bizonyosságot, most és mindörökké. Ámen.

PÜNKÖSDI ÖSSZHANG

ApCsel 2,1–4a

Pünkösdkor – a Szentírásra figyelve – újra és újra lejátszódik lelki szemünk előtt egy régi történet, amely a „Szentlélek” kitöltéséről és a Keresztény Anyaszentegyház megalakulásáról szól. Legendás, színes elemek szövik át az akkori ember képzeletének szüleményeiként, aki Istent, szentlelkét, „szélrohamhoz hasonló zúgásként”, „lángnyelvekként, kettős tüzes nyelvekként” próbálta ábrázolni, érzékelhetővé, láthatóvá tenni.

A pünkösdi „csoda”: az első keresztény gyülekezet létrejötte azonban nem ezeknek, hanem Istennek értelmet világosító, szívet tisztító, akaratot erősítő szentlelkének és a tanítványok egyakaratainak köszönhető. Isten szentlelke, ereje, akaratata találkozott az együtt levő tanítványok egyakaratával, lelkük megtelt annak jóra buzdító, vezérlő erejével, s csüggedésükből, kétségükből, félelmükből felocsúdva tudták már, hogy tenniük kell, és tették is, amit tenniük kellett, Isten ügye érdekében. Isten szentlelke által vezérelt egyakaratuk táptalajából így kelt életre az első keresztény gyülekezet zsenge, de életrevaló, később erőteljes, gyümölcstermő fává – Anyaszentegyházzá – terebélyesedő hajtása.

Nagy dolgok, fennkölt, „csodás” események születésénél mindig Isten szentlelke „bábáskodott”, de szükség volt az emberi lélekre, egyakaratra, egyetértésre is, amellyel az ember ráhangolódott Isten akaratára, s összhangba került embertársa akaratával is.

Milyen szép, amikor egy zeneműben összhang van, amikor csodás harmóniában fonódnak benne össze a szólamok. De ennél is szebb, ha egy akarat, egyetértés van Isten és ember, ember és ember között. Ez a csodás harmónia, összhang tette széppé, fennköltté Jézus életét. Ez tapasztalható meg az első keresztények életében, amikor „egy szívvel, egy lélekkel” van-

nak a templomban, amikor „ujjongással és tiszta szívvel” vesznek részt a kenyértörésben, amikor „a hívők összessége szívében és lelkében egy”.

S milyen szép, ha ez az egyakarát, egyetértés, összhang uralkodik a családban, s áldásaként békességben, nehézségek közepett is elégedettségben és örömben élnek a családtagok. Milyen szép, ha alapja az egyházi, gyülekezeti életnek, ahol nemcsak a lelkész, a vezetők próbálnak ráhangolódni Isten akaratára, hanem az egész gyülekezet annak teljesítésére törekszik, jézusi lélekkel, apostoli egyakarattal, keresztyeni szeretettel és alázattal.

A pünkösdi összhang, egyakarát szépíti meg népek és az egész emberiség életét, elsímítva a gyűlölet szülte ellentéteket, valóra váltva az ézsaiási jövendölést, amikor nép népre kardot nem emel, fegyvert nem fog, hadakozást többé nem tanul, szolgálva a világ annyira óhajtott békességét.

A Keresztyén Anyaszentegyház azért született, azért jött létre az első pünkösdkor, hogy ez az összhang, egyetértés, békesség, egyszóval Isten országa mindenütt: családban, gyülekezetben, népek között, az egész világon megvalósuljon. S vajon megvalósult-e? – tesszük fel a számonkérő kérdést. Válaszunk csak ez lehet: Sajnos, nem! Vagy legalábbis nem úgy, amint azt Isten elképzelte, eltervezte. A közel 2000 éves keresztyénység életvitelét szemlélve joggal jegyezhettem meg a nagy indiai államférfi, Gandhi, több mint fél évszázaddal ezelőtt, hogy amit az emberiség – elsősorban az európaiak – magáévá tett a keresztyénységből, az a tagadása a Hegyi Beszédnek. Ha a keresztyének olyanok lennének, mint a Bibliájuk, India rövidesen keresztyén lenne. De vajon milyen keresztyénység az – kérdezhetjük a gondolat folytatásaként –, amely világháborúkat, ateizmust, koncentrációs táborokat, egymást gyűlölő és leigázó egyházakat termelt ki? Milyen keresztyénység az, vagy egyáltalán keresztyén-e még az a közösség, amelyből hiányzik a pünkösdi összhang, egyakarát, egyetértés, az Isten akaratával megegyező harmónia?

Miért van annyi torzszalkodás, perpatvar, durvaság, válás, magára hagyott, eldobott gyermek, tettelegességig, gyilkosságig elmenő megnyilvánulás a házasságok rendjén? Mert hiányzik a pünkösdi összhang a családokban!

Miért van annyi meg nem értés, széthúzás, áskálódás, türelmetlenség, gyűlölködés, tiszteletlenség, rosszindulat, közöny a gyülekezetekben, amelyek mintaképei kellene legyenek az egyetértésnek, testvériségnek, szeretetnek, a jézusi erényeknek? Mert hiányzik a pünkösdi összhang az egyházban! Itt valami baj van a légkörrel, azért nem esik az eső! – panaszkodott valaki a szárazság miatt, mire lelkésztársam megjegyezte: Lehet, de a nagyobb baj a lelki légkörrel van, amely útját állja a szeretet, a jóság esőjének, a szentlélek kiáradásának, a pünkösdi egyakarátnak, elsivatagosítva az emberi lelket, a gyülekezeti életet. Amelyben a „lángnyelvek” nem isteni erőt, hanem emberi gyarlóságot jelképeznek, tüzes, rágalmozó, szitkot és átkot szóró beszédet, „nyaldosásuktól” hamuvá omlik a meglevő jó érzés és lelkesedés, koromfeketévé égnek az önzetlen szívek, üszkös ronccsá az áldozatkész lelkek!

S miért vagyunk, mi, magyarok másodrangú állampolgárok, miért akarják hazánk után szülőföldünket, atyai örökségünket, édes anyanyelvünket, kultú-

ránkat és önazonosságunkat is elvenni tőlünk, miért nem értik meg, hogy mindenki saját nemzeti identitásában maradhat meg ép embernek? Miért hazudnak és csálnak szemrebbenés nélkül azok, akik „ősidők óta” kereszténynek tartják magukat? Vagy miért dúlnak borzalmas háborúk ma is, miért vannak politikai gyilkosságok és háborzongató terrorcselekmények a nagyvilágban? Mert a divatos „politikai akarat” mellett hiányzik a pünkösdi egyakaratra, összhangra törekvés a népek kapcsolatából.

Mindezek láttán elmondhatjuk, hogy bizony mesének tűnik a pünkösdi történet, csodának a szentlélek tüze által lángalobbantott apostoli egyakarát, amelyek felett érzéketlenül, fásultan és közömbösen tér napirendre a legtöbb keresztény ember. Nem értve és nem szívlevélve meg pünkösöd üzenetét, mely szerint: szép – keresztényi – élet megélése csak a pünkösdihez hasonló egyakarát, Isten és ember, ember és ember közötti összhang árán lehetséges. Ez persze nem hull alá sült galamb, sem zúgó szélvihar, sem tüzes nyelvek formájában, hanem tenni kell megvalósulása érdekében. Úgy, ahogy azt a május 22-én 65 éve elhunyt Balázs Ferenc is tette, érvényt szerezve meggyőzésének: „Nem az a keresztény, aki annyira szereti Istent, hogy megfeledezik a világról, hanem az, aki Isten iránti szeretetéből erőt merít, hogy a világ szolgálatába állhasson.” Így élt meg – ha az emberekkel nem is volt mindig összhangban, egyetértésben meggyőződése – Isten akaratára hangolódva, tüzes lélekkel, cselekvő szeretetszolgálattal egy „szép, apostoli élet”, mely rövidsége, 36 éve ellenére a teljesség mértékével mérhető.

Lehet, hogy a mi életünk soha nem lesz ilyen teljes, és főleg apostoli élet, nem fogunk nagy dolgokat, pünkösdi csodát művelni, de Isten és az egyakarát erejével, szép élet a mi életünk is lehet. És az is lesz, ha a pünkösdi összhang, egyakarát, a mi életünkben is valósággá válik. Isten után – aki biztos megsegít – ez csak rajtunk múlik! Ámen.

ÉLET – HALÁL – ÖRÖKÉLET

Jn 5, 24

Mai ünnepi beszédemet a Krónika című napilap legutóbbi számában megjelent cikkel indítom, amelyben Demény Péter újságíró tollából a következőket olvassuk: „Húsvét van ismét, ünnep. Örölnünk kellene, mert végre olyasvalami közeleg, ami kiszakít a hétköznapokból. Tehát a nyomorból, a politika gusztustalan retorikájából, a nacionalista ostobaságokból és a többiből. Jó volna, ha most az egyszer hinni lehetne abban, hogy ezúttal semmi sem számít, csak az, hogy ma nagyszombat van, holnap húsvét első napja, és holnapután piros tojással és diós-mákos kalács illatával telik meg minden.